

1925

Ca-nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI: NÚM. 142

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 19 Desembre de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

EN MAURA ES MORT

La notícia de la mort de don Antoni Maura nos causà una impressió dolorosa. Vàries vegades se nos va nuar la veu al comensar la lectura del periòdic del capvespre, qu'en parlava, fins que les llàgrimes ablaniren la pena que aufagava les articulacions. Es què, a voltes, un hom no sab fins a quin punt arriba el respecte i estimació que té a certes persones, fins que venen les hores solemnes del Dolor. Això és lo que nos ha succeït amb En Maura.

La seva mort és estada sentida universalment, per l'alt concepte que se tenia de la seva personalitat. Tothom està d'acort que dins els temps moderns no ha passat per la política espanyola cap Governant més honrat, més detruer, més lleial i de més capacitat. Davant la seva mort alaben la seva gestió els de la dreta i els de l'esquerra i fins aquells que més dificultaven la seva obra de depuració política. Hi ha contradiccions que evoquen tota una història de concupiscències, com diria ell.

En les obres socials o de política, sol haver-hi dues classes de factors. Uns, que cifren tota la seva importància en fer adectes i partidaris; els altres, atenen més a bastir l'edifici de bons ciments, d'ideals puríssims i perfects. Els primers, fan més amics i aviat aglapeixen altes direccions. Els segons, solen quedar bastant totsols

en los seus ideals, si bé los envolta una popularitat d'admiradors dels que estan a la barrera. Això és lo que ha passat en les grans alternatives polítiques que han rotjat la gran figura d'En Maura.

El nom d'En Maura, ara recobra tot el seu valor, ses virtuts són proclamades, ses actuacions aplaudides i els seus discursos posats a les estrelles, com, efectivament, ho mereixen. Qui ha perdut en aquest gran plet maurista és la pàtria que no ha recullit el fruit de les predicacions del gran estadistic. Nosaltres creïm que En Maura era un homo providencial. Quand Deu suscita homos de la talla del insigne mallorquí, dins el concert de la Monarquia, és que vol posar remei al desgavell de la política i de la societat.—No hem de creure que Deu sia estrany als bons propòsits i afanys d'un homo de govern, sabi i justicier, que creu i resa. Si no pogué fer, o no li deixaren fer, la revolució des d'adalt la responsabilitat serà dels qui feren malbé la seva obra de salvació. Casi ens atrevirien a dir, que en castig de no haver escoltat la veu de la persuasio d'En Maura, Deu dispongué que vengués el Directori a tirà per terra l'estat de coses que ell volia remediare a les bones.

La seva mort, en tot esser repentina, està plena d'ensenyanes socials i cristianes. Aquell haver confessat i combregat el mateix dia, com ho solia fer; aquell trobant-lo treballant la mort en coses d'art per ser dia festiu, i no en dibauxes; aquella clàusula

del testament, en que perdona i demana perdò, i en que espera, per la gràcia de Deu, viure i morir al si de la Església catòlica; aquella orde d'un enterrament lo més modest possible i aquella enteresa de sa família en complir la voluntat del pare, renunciant els honors que li oferia el Rei i les corporacions; tot això, com deiem, està ple de bon exemple que encara avalora més la bella austeritat que el distingí tota la vida.

Notin, nostres lectors, que en Pau Iglesias, el defensor dels obrers, és embalsamat i resta el seu cadàver dies a la Casa del poble, mentres que En Maura, tot just compleixen les hores reglamentaries, ja el cobreix la fomba, no donant lloc a les manifestacions que li poguessen fer sos infinits devots i administradors.

Que Deu, Senyor nostre, el tenga a la glòria; i, per si necessita de sufragis, resem per la seva ànima.

MIQUEL DURÁN.

EN LA MORT DEL NOSTRE GRAN PATRICI DON ANTONI MAURA

La raça invicta, dreturera i forta,
qu'encar brotona en un planter segat,
amb ell seguia el bell camí traçat
del ideal més pur, qui més conorta.

De sa llevor, que apar avuy somorta
baix del mantell feixuch d'un camp nevat,
bé'n pot eixir un jorn un nou esclat
de fruit madur y sà, qui reconforta.

L'homo esclent y de vitrut tof'una
resplandirà per sempre en la nit bruna
d'un temps de bauxa i d'aclapament...

En tant que sa llevor pren ufanía
será pe'l mort insigne una obra pia
reprendre ab fe els camins d'enlairament.

A. GARCIA RÓVER

Decembre, 1925.

Maura

De «La Veu de Catalunya».

Ha mort un home tot dignitat, tot honradesa; ha mort un home fet malbé per l'ambient, com una planta crescuda en clima i en latituds que no li eren pròpies. Maura s'havia adaptat; «Malgré lui» no s'havia confós: quelcom de la raça batejava en ell contra la seva pròpia voluntat deformada.

Maura, no hauria tornat a governar més: era convenient que no governés més. Potser hauria pogut formar i presidir un govern, un govern pont, un govern llampec, per a produir, amb la seva autoritat i la seva austeritat, un moment de calma en la tempesta, com l'oli vessat damunt les ones enesprades, dintre la qual es poguessin apagar passions i contenir excessos. Però Espanya, en perdre En Maura, perd l'autoritat d'un consell que podia ésser, tal vegada — seguint les comparacions marines — el cop de timó que dona a la nau una via salvadora. El consell d'En Maura podia ésser equivocacat, però fóra sempre honrat, coral i patriòtic.

Sempre és dolorós veure com es fon en l'eternitat del temps un home com En Maura; jo n'he sentit la dolor, oblidant la seva història en lo encertat i en lo equivocacat, i, demés, m'ha corprès la impressió que deixo apuntada.

Déu tingui al cel l'ànima del patrici. I Déu faci que un dia no haguem de dir: — Si En Maura visqués...

POL

PENSAMENTS D'ELISABET LESSEUR

Com és que fer el bé ho deixam per l'endemà? com és que per donar esperam ser rics? Que no hi ha el dó d'un mateix millor que'l diner, i se'ns passa algun dia o alguna hora sense que poguem donar una llàgrima o un somriure a un esser que sofreix? Una paraula nostra no pot fortificar un'ànima afligida? Un acte de pura amor no pot, sortint de lo més profunda de nosaltres mateixos, il luminar una vida apesada? Quantes vegades, Déu meu! havem, oblidadissos de la Paraula divina, negligit tot passant un germà nostre i

menyspreat el sofriment humà!

Crec que'l sofriment ha estat donat per Déu a l'home en un gran pensament d'amor i de misericòrdia.

Crec que Jesucrist ha transformat, santificat i quasi divinizat el sofriment.

Crec que'l sofriment és per l'anima el gran obrer de la redenció i de la santificació.

Crec que'l sofriment és facunde, tant i a vegades més que les nostres paraules i les nostres obres, i que les hores de la Passió del Crist han estat més poixantes per nosaltres i més grans davant el Pare que'ls mateixos anys de sa predicació i de la seva activitat aquí en la terra.

Crec que circula entre les ànimes, les d'aquí baix, les que expien, i les que ja han arribat a la Vida veritable, una vasta i contínua corrent feta dels sofriments, dels mèrits i de l'amor de totes aquestes ànimes, i que'ls nostres dolors més remenuts, els nostres esforços més lleugers poden arribar per l'acció divinal a les ànimes volgudes o llunyanes portar-les-hi la llum, la pau i la santedat.

Crec que en la eternitat retrovarem els benaurats que han conegut i ha estimat la Creu, i que llurs sofriments i els nostres es perdran en l'infinit de l'Amor divinal i en les joies de la unió definitiva.

Crec que Déu és amor i que'l sofriment és, en sa mà el medi que pren el seu amor per a transformar-nos i salvar-nos.

Crec en la Comunió dels Sants, la resurrecció de la carn, la vida eterna.

JOSEP F. RÀFOLS, trad.

Bolletí de L'HARPA D'INCA

NOSTRA EIXIDA A MURO

En nom de la Junta Directiva de la societat «Fomento de Cultura Murense» nostre actiu amic, don Vicens Bennasar, convidà l'Orfeo per anar a donar hi un concert, continuant aixís, els actes

culturals que el diumenge abans s'havien iniciats amb una conferència de vulgarització científica.

Diumenge passat, acomodats en distins autos i amb l'alegria i animació propis de nostro jovent, ferem la projectada excursió a Muro.

Una pluja torrencial ens acaracià tot el camí.

A l'entrada del poble ens esperava la banda de música que amparava l'aigat amb paraigós; ansà i enllà veiem estols de gent mal arreconada. Era que el poble de Muro estava peus alts per venir a esperar-nos, acompanyant l'Ajuntament i la Junta de la Societat.

Nos dirigírem a la Casa de la vila, a on saludàrem el Batle, don Gabriel Sastre i els regidors, que n'hi devien faltar ben pocs, entre ells, don Pere J. Ventayol, el Secretari don Francesc Campamar, els de la Cultura, l'apotecari don Gabriel Ballester i el telegrafista don Vicens Bennassar, ànima d'aquell moviment, i una partida de senyors i senyores que nos presentaren i saludàrem cordialment.

La massa coral cantà l'Himne Mallorquí i els cantaires foren obsequiats amb dolços, licors i tabac.

Precedits de la música i acompanyats del Batle i demés ens encaminàrem al Teatre. Ben aviat se ompli de gom en gom. Nos diven que mai l'havien vist tant plè.

A punt de comensar nostre President saludà el public dient.

Senyors: en nom de la societat «L'Harpa d'Inca» que tenc l'honra de presidir veng a donar-vos l'escomesa més cordial i afectuosa. Vos salud en nom del Batle i de la Ciutat d'Inca. D'aquella Ciutat, a on portau el fruit de vostros sementers per reblir les seves places. Aquest acte que celebrem significa qualque cosa més que un intercanvi de fruita i moneda sonant, perquè és d'una fisor espiritual. La rebuda que nos ha feta l'Ajuntament, la societat de cultura amb el poble i la música, encara que desberatada per la pluja, ve esser una abrassada de germanor que estimam en tot el seu valor i agraim fondament.

Abans de partir hem tengut un contratemps gros. A causa de un dol de família el nostre Director no ha pogut venir, però els orfeonistes per quedar be en l'interpretació del cant hi posaran tot el cor i l'ànima».

El programa del concert constava de deu com-

posicions. Les primeres foren dites en certa timidesa, però vengué l'audició d'El meu Xabec, que sortí brillantíssima. La segona part nos donà l'impressió de nostres millors concerts, a on hi figuraven cançons tant delicades i delicioses com El Vou Verivou, d'En Pedrell; La Cançó del Solveig, d'En Grieg, i La Sardana de les Monjes, d'En Morera.

Hi ha que elogiar la seguretat amb que menetjava la batuta nostre distingit orfeonista, En Manuel Fernández, que bé feia endevinar sos dots musicals que, el dia abans, li havien aguanyat la plaça de músic de segona.

Tots els números foren llargament aplaudits per un públic que escoltava respectuós i amb gran silenci en tot haver-hi atlotea.

A la residència de la *Cultura Murense* — una sala bellament enmoblada amb confort modern — els orfeonistes i nostres simpàtiques atlotes foren obsequiats amb esplèndit refresc; (ells amb magnífics puros).

El Rector del poble, mossen Miquel Gayá, hi comparagué acompanyat de nostre President.

En obsequi al venerable Pàrroco L'Harpa d'Inca, cantà la Cançó del Solveig i La Sardana de les Monges.

El membre de la Junta, don Gabriel Ballester, prengué la paraula per donar les gràcies als orfeonistes en nom del President que no havia assistit a la festa per estar indispost.

El senyor Rector digué que, obligat per l'antiga amistat que l'unia en nostre President, havia vingut després de ja estar retirat; però que no se'n penadia per haver-li donat nostros cants una impressió deliciosa que guardaria tota la vida. Seguiu, continuà, en la vostra obra benèmerita, contra tots els contratemps que se presenti, perquè la consider de moralitat, vostres cançons són bones i honestes.

Nostre President remercià i agraf tantes atencions rebudes de les autoritats, d'aquella societat i del poble tot.

Dijous, el President de l'Harpa En Miquel Durán, rebé un afectuós ofici del Batle de Muro, don Gabriel Sastre, en que dona les gràcies a ell i els cantaires, en nom de l'Ajuntament i del poble tot, per la visita que va fer l'Orfeó a Muro; i al mateix temps envia 25 pessetes per la subscripció de nostra artística *Senyera*, acordades

per la Comissió Permanent.

No cal dir, si tots els de L'Harpa redoblam les gràcies al Batle i a tots els qui han contribuït en nostre èxit.

Propaganda

S'acosta Nadal i Capdany

Temps de renovar els llibres en tota casa, botiga i Indústria que duguin una miqueta de Administració.

Qui vos servirà be

serà en la Llibreria del setmanari

CA-NOSTRA

en llibres, retxats de tot model, grosos, petits, medians, de moltes i poques fulles, en tota classe de preus, segons la pesa, però sempre econòmics.

Hi ha Dietaris de diferents classes, calendaris, blocs castellans i catalans i un vertader sortit de pleguetes

Ja ho sabeu: CARRER DE LA MURTA, a una casa que espera el picassó de l'endesrocament i és necessari buidar.

Segells de goma i de metal

de forma elegant i molta durada. Com també plaques de metal esmaltat en colors.

Estampes en paper de il·lustració de la Puríssima, de la Mare de Deu del Roser i de la Verge del Dolors, les trobaren, a preus econòmics a nostre establiment.